

Interne Memo

nr. INT14-2167

Aan: de leden van de gemeenteraad
Van: Leo Dickhoff
Datum: 14 oktober 2014
Onderwerp: voortbestaan Artotheek Heerhugowaard
Afschrift aan:

Inleiding

Het bestuur van de Artotheek heeft op 19 september 2014 een brief gezonden aan de gemeenteraad waarin zij haar zorgen uit over het voortbestaan van de Artotheek Heerhugowaard.

Op 3 oktober is opnieuw een brief gestuurd over het voortbestaan van de Artotheek.

Onderstaand treft u de historische weergave van de huisvesting van de Artotheek Heerhugowaard aan.

Geschiedenis huisvesting Artotheek Heerhugowaard

Medio 2007 is de Artotheek verhuisd van de noodlokalen bij het Huygenscollege naar het gemeentehuis. De Artotheek kreeg een ruimte van 250 m² ter beschikking tegen dezelfde huurprijs als van de noodlokalen.

Op 28 februari 2008 is een brief uitgegaan namens het college waarin de zorg is geuit over de continuïteit van de artotheek. De organisatie voldeed niet aan de richtlijnen van cultural governance code. De uitleenfunctie van de artotheek zou kostendekkend moeten zijn. De toenmalige wethouder zag wel een rol voor de artotheek in het leveren van een bijdrage in de maatschappelijke doelen van de gemeente: cultuureducatie met bijzondere aandacht voor de jeugd.

In september 2008 is aan een extern bureau (Artes) de opdracht gegeven om een bedrijfseconomische analyse te maken van de artotheek en te onderzoeken of (verregaande) samenwerking met de bibliotheek mogelijk is. Uit het onderzoek kwam naar voren dat de Artotheek moet investeren in haar klanten (particulieren en bedrijven), in haar collectie (digitaliseren) en haar tarievenstructuur moet aanpassen (differentiëren). Dit om meer inkomsten te genereren en kostendekkend te kunnen uitlenen. Zoek voor verdere professionalisering verregaande samenwerking met andere partijen in Noord-Holland.

Voor wat betreft de educatieve functie werd geadviseerd dit in samenwerking met culturele partners (Cool en Bibliotheek) te organiseren.

De uitkomsten van het rapport zijn besproken in de commissie MO van 1 oktober 2008. "Gebleken is dat de Artotheek maar beperkt open is (7 uur per week) terwijl men wel op een A1 locatie gevestigd is. Men krijgt geen subsidie, maar wel een lagere huurprijs (als een soort verkapte subsidie). Het college heeft een onderzoek laten doen door een extern bureau naar wat je kan verwachten van een artotheek in een gemeente met 50.000 inwoners. Op alle facetten scoort onze artotheek onder het gemiddelde, behalve t.a.v. beschikbare vloeroppervlakte (1/3 meer dan gemiddeld). De omvang van de collectie, het aantal abonnees etc. zijn onder de maat als men dit vergelijkt met andere gemeenten met een omvang zoals Heerhugowaard. □

De Artotheek heeft eind 2008 een nieuw businessplan ingediend. Het bestuur werd ingericht volgens de cultural governance code. De collectie werd gedigitaliseerd. Het bestuur zal meer particulieren en bedrijven binnenhalen. De tarieven worden aangepast, een artshop zal worden ingericht. Er worden educatieve activiteiten georganiseerd met name gericht op de jeugd; hiervoor wordt subsidie verleend. De Artotheek heeft de afgelopen jaren de tijd gekregen om haar financiën op orde te krijgen. Er is geen markconforme huur gevraagd, de uitleenfunctie moet kostendekkend zijn.

De Artotheek is niet tevreden over de ruimte: “onvoldoende zichtbaar en gebruik als doorloop van ambtenaren”.

Beëindiging huurovereenkomst

Op 28 februari 2014 is in een ambtelijk overleg met het bestuur van de Artotheek aangegeven dat de huurovereenkomst per 1 januari 2015 beëindigd zou worden.

Omdat de gemeente haar kerntaken in de toekomst goed wil uitvoeren is er in 2013 een projectgroep Huis van Heerhugowaard gestart die gekeken heeft welke partijen daarvoor nodig zijn. Ook is het functioneel gebruik van de ruimte in het gemeentehuis in beeld gebracht.

De ruimte die de Artotheek nu gebruikt wordt behalve als expositieruimte ook voor een groot deel als depot gebruikt. Alle niet uitgeleende werken staan in deze ruimte.

De projectgroep is tot de conclusie gekomen dat de ruimte van de Artotheek straks nodig is als kantoorruimte.

In het overleg van 28 februari zijn mogelijkheden aangedragen voor samenwerking en huisvesting met andere partijen (Bibliotheek en Cool), waar de Artotheek zelf mee in gesprek diende te gaan. Wel is aangegeven dat de gemeente bereid is te ondersteunen hierin.

Het bestuur van de Artotheek heeft op 10 maart 2014, 23 april 2014 en 18 september 2014 een gesprek gehad met de wethouder waarbij mogelijke nieuwe huisvesting is besproken waarvoor de Artotheek zelf het initiatief moest nemen.

De gemeente was al enige tijd in gesprek met de Artotheek over de beëindiging van de huurovereenkomst per 1 januari 2015. Per abuis is de brief waarin de opzegging werd bevestigd niet verzonden in juni 2014. In een aangetekend schrijven d.d. 15 september 2014 is de opzegging van de huurovereenkomst per 1 januari 2015 alsnog bevestigd.

In de bespreking van 18 september is de brief beëindiging huurovereenkomst (zie bijlage) besproken. De wethouder heeft toegezegd dat er soepel omgegaan zal worden met de opzegdatum van 1 januari 2015 en een verlenging van een half jaar mogelijk is. De wethouder heeft tijdens de raadsvergadering van 23 september 2014 opnieuw de toezegging gedaan dat de Artotheek tot 1 juli 2015 op de huidige locatie mag blijven zitten.

Op 24 september 2014 heeft de Artotheek middels een brief aan afdeling Vastgoed van de gemeente Heerhugowaard het uitstel van de beëindiging van de huurovereenkomst tot 1 juli 2015 bevestigd.

Op 29 september 2014 heeft de Artotheek een aangetekend schrijven ontvangen van de gemeente, waarin de verlenging van de huurovereenkomst tot 1 juli 2015 wordt bevestigd.

Op 15 oktober 2014 is een brief ontvangen van de Artotheek “bezwaar beëindiging huurovereenkomst” (bijlage), waarin de Artotheek aangeeft dat zij na overleg met hun juridisch adviseur tot de conclusie zijn gekomen dat de huuropzegging zoals gedaan in het schrijven van 15 september 2015 op onjuiste gronden is gebaseerd.

Bezwaar Artotheek

De gemeente is met de Artotheek een huurcontract voor onbepaalde tijd overeengekomen, welke door opzegging beëindigd kan worden, tegen het einde van ieder kalenderjaar met een opzegtermijn van zes maanden.

De gemeente heeft bij haar opzegging d.d. 15 september 2014 de overeengekomen opzegtermijn niet in acht genomen. De consequentie van de te late verzending van de opzeggingsbrief betekent dat de Artotheek officieel tot 1 januari 2016 op de huidige locatie kan blijven zitten.

Er zal opnieuw een brief uitgaan naar de Artotheek waarin de huurovereenkomst per 1 januari 2016 zal worden beëindigd.

Subsidierelatie

Op basis van de Algemene Subsidie Verordening (ASV) en de deelsubsidieverordening Kunst en Cultuur (DSV K&C) wordt subsidie verleend aan de Artotheek voor uit te voeren educatieve projecten, de 2 jaarlijkse atelierroute en exposities.

De educatieve projecten zijn bestemd voor het onderwijs:

Primair onderwijs:

- Kunstenaar in de klas (workshop beeldende kunst op school);
- Kunstopdracht (aan de hand van een sprookje worden opdrachten uitgevoerd in de Artotheek);
- Kunst te leen (hiervoor moet de school een abonnement nemen, school komt in de Artotheek).

Voortgezet onderwijs:

- Kunst is Cool (kunstopdracht in de Artotheek en actieve opdracht in Cool);
- Kijk op kunst! (uitleg kunst in de Artotheek);
- Kijken met je oren (de leerling ontdekt via muziek wat er te beleven is aan beeldende kunst).

De programma's voor het basisonderwijs worden aangeboden via Cultuur Primair, de digitale website kunst op school Alkmaar, Heerhugowaard en regio. Hier kunnen de scholen inschrijven op projecten.

Er is geen wettelijke grondslag voor huursubsidie en subsidie voor de kunstuitleen.

In de brief van 3 oktober 2014 geeft de Artotheek aan "onaangenaam" verrast te zijn door de uitspraak dat er een knip is gemaakt tussen kunstuitleen en gesubsidieerde activiteiten.

De "knip" tussen kunstuitleen en het gesubsidieerde takenpakket bestaat al veel langer. Al in 2004 is bij de bezuinigingsvoorstellen in de Voorjaarsnota door de raad aangegeven dat de kunstuitleen aan particulieren en bedrijven zonder overheidssubsidie moet kunnen functioneren. Voor de kunstuitleen is een collectie nodig; voor de uitvoering van de educatieve projecten wordt hier in beperkte mate gebruik van gemaakt. De uitvoering van de projecten wordt gedaan in de ruimte van de Artotheek of op scholen.

De wethouder heeft op 18 september de Artotheek erop attent gemaakt dat de subsidieaanvraag voor 2015 nog niet was binnengekomen. De Artotheek heeft op 29 september 2014 een officiële aanvraag ingediend. Deze is in behandeling genomen.

Mogelijkheden nieuwe huisvesting

Op 24 maart heeft de Artotheek overleg gehad met de Bibliotheek.

De Artotheek wil 250 m² op de begane grond onderhuren van de Bibliotheek tegen dezelfde huurprijs als op de huidige locatie.

De Bibliotheek heeft aangegeven dat dit niet mogelijk is, wel kan er zo nodig gebruik worden gemaakt van de Bibliotheek voor educatieve activiteiten en kan de bibliotheek de digitale uitleen op zich nemen.

Op 31 maart heeft de Artotheek een gesprek gehad met Cool. Er is toen gekeken naar mogelijkheden voor de Artotheek in Cool. Er zijn toen geen harde berekeningen of afspraken gemaakt. Het zag er naar uit dat er fors geïnvesteerd zou moeten worden.

Een 2^e gesprek heeft plaatsgevonden op 16 oktober j.l.

De artotheek heeft een gesprek gehad met Centrum 31 op aangeven van de wethouder. Centrum 31 zag wel mogelijkheden. Een vervolgesprek moet nog plaatsvinden.

De gemeente heeft de lokalen van de Molengang (210 m²) aan de Windmolen aangeboden voor een huurbedrag van € 4.500 (aangepast tarief in het kader van het leegstandbeleid) voor een periode van 3 jaar met de mogelijkheid van eventuele verlenging. In de brief van 3 oktober 2014 wijst de Artotheek deze mogelijkheid af.

Conclusie:

- Door dwingende ontwikkelingen in de bedrijfsvoering in het kader van het Huis van Heerhugowaard (samenwerkingsverbanden c.q. maatschappelijke partners) heeft de gemeente de ruimte van de Artotheek nodig.
- We constateren dat de ruimte van de artotheek niet optimaal wordt gebruikt. De artotheek is beperkt open (elke woensdag- en vrijdagmiddag en op zaterdag, totaal 12 uur in de week). Het aantal abonnementhouders is 305 (eind 2013). Er zit geen groei in, het aantal bezoekers is beperkt. Voor de uitleenfunctie is het een relatief dure ruimte. Wel wordt de ruimte beperkt gebruikt voor educatieve activiteiten, maar dit kan ook op een andere locatie.
- Op basis van de Algemene Subsidie Verordening (ASV) en de deelsubsidieverordening Kunst en Cultuur (DSV K&C) wordt alleen subsidie verleend voor activiteiten. Voor kunstuitleen incl. huur is geen wettelijke grondslag.
- De huurovereenkomst met de Artotheek zal conform de bepalingen in de huurovereenkomst per 1 januari 2016 worden opgezegd.
- Voor een plek in de culturele as zal de Artotheek concessies moeten doen in ruimte (verdere digitalisering) en in gesprek moeten gaan met andere culturele ondernemers.
- De culturele activiteiten vinden niet alleen plaats in de culturele as maar ook daarbuiten (bijv. kunst en atelierroute en activiteiten op scholen). Een permanente plek in de culturele as is voor de Artotheek daardoor niet noodzakelijk.